

*Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги*

ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ СМЕРТІ ТА НАРОДЖЕННЯ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ.

Досить часто в громадян України виникає проблема із отриманням свідоцтва щодо народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України (АР Крим, м. Севастополь та окремі райони Луганської та Донецької областей). Що робити і куди звертатись?

Перш за все особі необхідно звернутись до будь-якого відділу державної реєстрації актів цивільного стану (ДРАЦС), який знаходиться на не окупованій території України. Оскільки наявні в особи документи не можуть бути прийняті відділом реєстрації актів цивільного стану для реєстрації факту народження чи смерті то відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», особі буде видно відповідну *відмову* у проведенні державної реєстрації.

Отримавши на руки відмову відділу ДРАЦС особі необхідно звернутись до суду із заявою про встановлення факту народження (смерті) особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України, а разом з нею — належні докази.

Заяву про встановлення факту народження особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України подаються до будь – якого суду, який знаходиться на не окупованій території України за місцем реєстрації заявника.

Заяву про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України подаються до суду, який знаходиться на не окупованій території України.

Заяву про встановлення факту народження можуть подати батьки, родичі, їхні представники або інші законні представники дитини незалежно від місця проживання заявника.

Заяву про встановлення факту смерті особи можуть подати родичі померлого або їхні представники. (ст. 257-1 Цивільного процесуального кодексу України).

У заяві про встановлення факту народження (смерті) на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України необхідно зазначити:

- який факт необхідно встановити та мета його встановлення;
- причини неможливості одержання або відновлення документів, що посвідчують цей факт;
- докази, що підтверджують факт та викладені в заяві обставини (доказами можуть бути оригінали чи копії медичних документів, у тому числі папери, складені на тимчасово окупованій території; пояснення заінтересованих осіб, їхніх представників, свідчення свідків, речові докази, зокрема звуко- і відеозаписи, висновки експертів).

Варто зауважити!

У разі залучення до справи свідків, заявник має переконатись, що вони зможуть з'явитися до суду у день подання заяви.

До заяви необхідно долучити: документи, що посвідчують особу заявника (завірена копія паспорта громадянина України), докази, що підтверджують родинні відносини (копія свідоцтва про шлюб, копія свідоцтва про народження), медичні довідки на підтвердження факту народження/смерті, відмова ДРАЦСу у проведенні державної реєстрації факту.

Варто зауважити!

За подання таких заяв судовий збір відповідно до п.21 ч.1 ст.5 Закону України «Про судовий збір» не справляється.

Заява про встановлення факту народження/смерті особи на тимчасово окупованій території України розглядається судом невідкладно з моменту надходження відповідної заяви до суду.

З результатами розгляду заяви суд постановляє **рішення про встановлення факту народження/смерті особи, про повернення заяви**(у разі неналежної форми заяви або відсутності вказаних у заяві документів), **про відмову** (у разі недостатності доказів). Суд має роз'яснити порядок оскарження рішення та видати копію судового рішення учасникам справи негайно після проголошення такого рішення або невідкладно надіслати до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для державної реєстрації народження/смерті особи.

Отримавши на руки рішення суду про встановлення відповідного факту заявник для отримання свідоцтва про народження або смерть особи подає копію цього рішення до будь – якого відділу державної реєстрації актів цивільного стану, пред'явивши паспорт громадянина України.

Увага! За видачу свідоцтва про народження або смерть органом реєстрації актів цивільного стану плата не стягується.

Також звертаємо увагу, що рішення суду у справах про встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України може бути оскаржено в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України.

Оскарження рішення не зупиняє його виконання.